

Η νέα εποχή στην καρδιοχειρουργική

Ο Διευθυντής της Κλινικής Ενδοσκοπικής Καρδιοχειρουργικής και Αορτής του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών, καρδιοχειρουργός **Αριστοτέλης Πάνος**, μιλά για τα πλεονεκτήματα και το μέλλον της ενδοσκοπικής καρδιοχειρουργικής

Συνέντευξη στην **Ελένη Δελλή**

Η σύγχρονη καρδιοχειρουργική συνδυάζει πλέον το άριστο χειρουργικό αποτέλεσμα με την απaráμιλλη αισθητική, χωρίς τα μειονεκτήματα της μέσης στερνοτομής, δηλαδή την κλασική διάνοιξη του στήθους. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενδοσκοπική ή video-assisted καρδιοχειρουργική και είναι το μέλλον στη χειρουργική των καρδιοπαθειών, όπως μας εξηγεί ο Διευθυντής της Κλινικής Ενδοσκοπικής Καρδιοχειρουργικής και Αορτής του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών, καρδιοχειρουργός **Αριστοτέλης Πάνος**, που πραγματοποίησε πρώτος και καθιέρωσε στη χώρα μας από το 2008 τις ενδοσκοπικές καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις.

Πείτε μας λίγα λόγια για την προσωπική σας διαδρομή, καθώς και τη δημιουργία της πρωτοπόρου Κλινικής Ενδοσκοπικής Καρδιοχειρουργικής και Αορτής του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών.

«Ασχολούμαι στο εξωτερικό με την ελάχιστη επεμβατική καρδιοχειρουργική από το 1997 και έτσι ήμουν μέρος όλης της διεθνούς εξέλιξης σε αυτόν το τομέα. Από το 2008 που με τους συνεργάτες μου πραγματοποιήσαμε την πρώτη επέμβαση επιδιόρθωσης μιτροειδούς με το ρομπότ da Vinci, στη χώρα μας, αναπτύξαμε και καθιερώσαμε παράλληλα την Ενδοσκοπική ή video-assisted καρδιοχειρουργική. Ακολούθησαν εκατοντάδες τέτοιες επεμβάσεις με μεγάλη επιτυχία και απίχνη στους ασθενείς. Δεκαέξι χρόνια μετά, έχουμε πλέον μακράν τη μεγαλύτερη ενδοσκοπική εμπειρία στη χώρα μας και από τις μεγαλύτερες διεθνώς.

Με την ίδρυση της Κλινικής Ενδοσκοπικής Καρδιοχειρουργικής και Αορτής στο Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, την πρώτη στη χώρα μας, πρωτοπορούμε ακόμη μία φορά θέτοντας τα θεμέλια για τη δημιουργία ενός εξειδικευμένου κέντρου στην ενδοσκοπική καρδιο-

χειρουργική, όπου ο ασθενής θα μπορεί να πληροφορηθεί σωστά και υπεύθυνα για τον καλύτερο τρόπο θεραπείας και κατόπιν να χειρουργηθεί με τις τελειότερες ενδοσκοπικές τεχνικές. Σκοπός είναι να αποτελέσουμε κέντρο παραπομπής για τα ενδοσκοπικά περιστατικά της χώρας μας αλλά και διεθνή πόλο έλξης ιατρικού τουρισμού».

Τι ακριβώς είναι η ενδοσκοπική καρδιοχειρουργική και ποια τα πλεονεκτήματά της; Η ποιότητα της επέμβασης είναι το ίδιο καλή;

«Η ενδοσκοπική καρδιοχειρουργική επιτρέπει την εκτέλεση σύνθετων χειρουργικών επεμβάσεων στην καρδιά μέσα από μικρές σπές ανάμεσα από τα πλευρά του θώρακα του ασθενούς, με ή χωρίς την παρεμβολή του ρομπότ. Τα ειδικά εργαλεία και η κάμερα-

video εισάγονται μέσα από αυτές τις μικρές σπές. Ο χειρουργός εκτελεί την επέμβαση με λεπτομερή ακρίβεια, έχοντας μεγεθυμένη εικόνα της περιοχής στην οποία επεμβαίνει, ελαχιστοποιώντας την επιβάρυνση του οργανισμού και αποφεύγοντας τη μέση στερνοτομή. Με αυτόν τον τρόπο, ο ασθενής διατρέχει μικρότερο κίνδυνο λοίμωξης, συντομεύεται η παραμονή του στο νοσοκομείο, μειώνονται οι μεταγγίσεις αίματος, ο μεταχειρουργικός πόνος είναι σχεδόν ανύπαρκτος και το αισθητικό αποτέλεσμα είναι απaráμιλλο, αφού οι τομές είναι πολύ μικρές, ενώ στις γυναίκες γίνονται κάτω από το στήθος και δεν φαίνονται καθόλου.

Η ενδοσκοπική καρδιοχειρουργική, από εξειδικευμένους ιατρούς, επιτρέπει την επιδιόρθωση και διατήρηση της μιτροειδούς ή τριγλώχινας βαλβίδας, επιτυγχάνοντας έτσι τη φυσιολογική λειτουργία, χωρίς να την έχουμε αντικαταστήσει με τεχνητή προθετική βαλβίδα. Μπορούμε επίσης όταν χρειάζεται, να αντικαταστήσουμε την αορτική ή μιτροειδή βαλβίδα ενδοσκοπικά ή να γίνει σύγκλιση της μεσοκοιλιακής επικοινωνίας, αφαίρεση του μυξώματος ή ακόμη και να επέμβουμε στη στεφανιαία νόσο, χωρίς διάνοιξη του στήθους.

Πολλές μελέτες έχουν πλέον αποδείξει ότι τα αποτελέσματα της ενδοσκοπικής και ρομπωτικής καρδιοχειρουργικής είναι το ίδιο καλά με εκείνα που επιτυγχάνονται με τη διάνοιξη του στήθους, χωρίς όμως τα μειονεκτήματα της μέσης στερνοτομής».

Ποιες οι αιτίες που οδηγούν τον ασθενή στο ιατρείο σας και από εκεί στο χειρουργείο;

«Η ενδοσκοπική καρδιοχειρουργική είναι πλέον μια ξεχωριστή ειδικότητα και χρειάζεται μία πολύ εξειδικευμένη εκπαίδευση. Αυτή η εξειδίκευσή μου στη θεραπεία των βαλβίδων της καρδιάς και τη μακρά εμπειρία μου στις ενδοσκοπικές τεχνικές οδηγούν κοντά μου ασθενείς για την πιο απλή αντικατάσταση βαλβίδας ως την πιο πολύπλοκη καρδιοπάθεια για τρίτο ή τέταρτο χειρουργείο. Πολλές από αυτές τις παθήσεις

μπορούν να αντιμετωπιστούν με την ενδοσκοπική καρδιοχειρουργική, άλλες όμως όχι και χρειάζονται κλασικό χειρουργείο, άλλες δε αντιμετωπίζονται με υβριδικές μεθόδους, δηλαδή την εφαρμογή χειρουργικών και καρδιολογικών επεμβατικών τεχνικών. Εδώ έρχεται να επέμβει η έννοια του Heart Team, μιας ομάδας καρδιάς με άλλα λόγια, η οποία αποτελείται από καρδιολόγους επεμβατικούς και μη, καρδιοχειρουργούς, αναισθησιολόγους και εντατικολόγους. Η ομάδα αυτή θα συζητήσει το συγκεκριμένο πρόβλημα του ασθενούς για να μπορέσει να του προτείνει την πιο ενδεδειγμένη και πιο εξατομικευμένη θεραπεία για την πάθησή του. Η κλινική μου συμμετέχει κάθε εβδομάδα σε Heart Team καρδιοχειρουργικών κέντρων της Ελβετίας, όπου και συζητάμε όλοι μαζί τις παθήσεις των ασθενών μας».

Από το 2016 δημιουργήσατε το Διεθνές Ινστιτούτο Ενδοσκοπικής και Ρομπωτικής Καρδιοχειρουργικής στη χώρα μας. Τι είναι και σε τι αποσκοπεί;

«Με αυτόν τον τρόπο ήθελα να εδραιώσω την ελληνική καρδιοχειρουργική διεθνώς, τη χώρα μας ως κέντρο αναφοράς και συνεχούς εκπαίδευσης στην ενδοσκοπική καρδιοχειρουργική, αλλά και την καθιέρωσή της ως πόλο έλξης του καρδιοχειρουργικού ιατρικού τουρισμού.

Λόγω της μεγάλης μου εμπειρίας στην ενδοσκοπική καρδιοχειρουργική, των καινοτόμων τεχνικών, καθώς και πολλαπλών διεθνών δημοσιεύσεων, μου προτάθηκε, για πρώτη φορά στη χώρα μας, η ανάληψη εκπαιδευτικής διοργάνωσης ευρωπαϊών καρδιοχειρουργών στις ενδοσκοπικές καρδιοχειρουργικές τεχνικές. Έτσι τέσσερις με έξι φορές τον χρόνο μεταβαίνουν στη χώρα μας Ευρωπαίοι καρδιοχειρουργοί με τις ομάδες τους για να εκπαιδευτούν σε αυτές τις πρωτοπόρες τεχνικές».

Ο κ. **Αριστοτέλης Πάνος** είναι Καρδιοχειρουργός, Διευθυντής Κλινικής Ενδοσκοπικής Καρδιοχειρουργικής και Αορτής στο Ιατρικό Κέντρο Αθηνών.